

Constantin Brancusi:
Políbek, vápenec 1908

O některých věcech se nejlíp vyjádříš slovy, o jiných hudbou nebo obrazem. Přátelství a láska byly mnohokrát ztvárněny v básních, ve filmech i v románech.

My budeme hledat jejich výtvarné podoby a pokusíme se o zviditelnění neviditelného, o hledání cesty od obyčejného vyprávění k tomu, co je víc než sama skutečnost - k vyjádření myšlenky obrazem, symbolem.

DÍVEJME SE NA SEBE, MLUVME SPOLU

Vyjmenuj několik znaků, kterými se vyznačuje dobrý kamarád. Jak se pozná, že s někým kamarádíš?

- Znázorni rozmluvu dvou lidí. Použij k tomu figury (hlavy) zachycené z profilu (ze strany). Jak nakreslíš, že se na sebe dívají, že spolu mluví?
- Jak se vyjadřuje lidská řeč v kreslených seriálech - comicsech? Hledej způsob znázornění různých druhů **dialogů**: přátelského, zamilovaného, rozhádaného,... Hodí se koláž, můžeš však pracovat i barvou, už přece víš, co dokážou barvy.

2

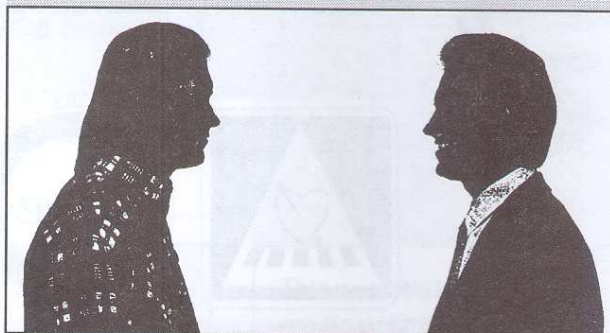
MŮJ NEJLEPŠÍ KAMARÁD

Na tento úkol se předem připrav: požádej svého kamaráda (kamarádku) o fotografii.

- Na čistý papír umísti jeho podobiznu - můžeš ji prostě nalepit, můžeš ji však také zvětšit na kopírce nebo sám nakreslit. Na volnou plochu kolem podobizny domaluj vše, co tvého kamaráda nejlépe charakterizuje: sportovní náradí, oblíbené tričko, sešlapané tenisky, walkman se sluchátky... Možná znáš i nějakou jeho tajnou zálibu, kterou zde prozradíš. Nezapomněl jsi na jeho koníčky? Tyto doplňky nemusíš pouze přikreslovat, něco možná i nalepiš: výstřížek s obrázkem zpěváka, vstupenku na rockový koncert, oblíbenou knihu, obal ze žvýkačky.
- Pokud se obraz kamaráda podaří všem ve třídě, sestavte nakonec nástěnku podobnou maturitnímu tablu.

PŘÁTELSTVÍ A LÁSKA

1

Adolf Born: Rybářský hoch,
linoryt, 1960

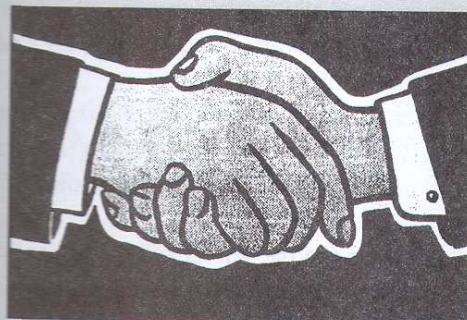
RUKA - SYMBOL PŘÁTELSTVÍ

Když se lidé setkají, podávají si ruce. Nabídnutá ruka znamená pozdrav, smíření, výzvu, pozvání. Uvažuj o tom, co vše můžeme podáním ruky vyjádřit.

- Stisk ruky můžeš zachytit na listu papíru. Ne však kresbou či malbou, ale živou stopou: vezmi list kancelářského papíru a polož si ho na dlaň pravé ruky. Pravici s papírem někomu podej tak, aby ji mohl stisknout. Papír, který je mezi vašimi dlaněmi, se tlakem prstů zmačká a svůj tvar si zachová, i když jej nakonec pustíš na zem. - Někomu se může zdát, že tu vznikl jen kus pomačkaného papíru. Nic na něm nevidí. Pro nás, kteří víme, oč jde, však bílý list bude svědectvím toho, co jsme podáním ruky vyjádřili: sympatie, trvalé přátelství...
- Jiná podobná akce může být provedena tak, že si dlaně nejprve nabarvíme a stopa stisku pak bude dobře viditelná, i když zmačkaný papír později vyrovnáme.

3

Roy Lichtenstein: Stisk ruky, 1963

SYMBOLY MEZILIDSKÝCH VZTAHŮ

Vztahy mezi lidmi vyjadřují znakové obrázky - piktogramy: srdce, dvě srdíčka, srdce prokláté šípem... Některé symboly jsou velmi staré. I když jejich původ neznáme, smyslu rozumíme všichni.

- Vyber si některý z takových symbolů a nakresli jej, jako by šlo o dopravní značku.
- Vytvoř symboly přátelství a lásky jako sdělení pro někoho, kdo je nezná.
- Navrhni stránku do třídního časopisu, kam spolu s vhodným citátem (veršem, příslovím) nakreslíš některý symbol lidských vztahů.

4

vlevo
Ernst Barlach:
Zamilovaní,
dřevořez, 1927

vpravo
Edvard Munch:
Polibek,
dřevořez, 1897/98

LÁSKA V UMĚNÍ A V KÝČI

Zamilované dvojice jsou námětem mnoha filmů a často na nich staví i televizní reklama. Jistě jste si všimli, že to bývají hezčí a pečlivě upravení lidé. Proč to asi je? Co si o tom myslíš? Má být láska přibarvována jen na růžovo?

Také ve výtvarném umění najdeme obrazy dvojic a jejich vztahů. Některé se snaží postihnout hluboký vnitřní cit, žár lásky, jiné však zůstávají jenom povrchní. Falešný cit je hlavním znakem **kýče**. Podívej se na ukázkou kýčovitě pohlednice a vyjmenuj, čím nás chce dojmout. Co všechno je zde vypočítáno na vnější účinek, či jak se říká na efekt?

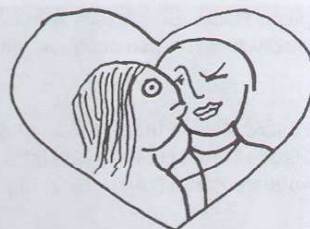
5

- Srovnej pět výtvarných prací, které v tomto sešitě zachycují polibek. Co všechno z jednotlivých děl vyčteš?
- „Letící milenci“ vyjadřují „vzlet lásky“. Autorem tohoto obrazu je slavný malíř narozený ve Vitebsku na Ukrajině. Napiš jeho jméno.

Boccioni, Umberto, Letící milenci, 1910, olej na plátně, umění po druhé světové válce

Tato neumělá kresbička je naprosto upřímná, proto nemůže být kýčem. Vůbec nám nevádí, že je velmi jednoduchá. Umění totiž může spočívat i v úplné prostotě a střídmosti.

6

ODZNAK PŘÁTELSTVÍ

Mnozí nosíte takzvanou „placku“ - plechový kruh s originálním osobitým heslem, s nějakou výzvou. Láska tu bývá vyjádřena jediným slovem: LOVE...

Nyní se loučíš se základní školou a brzy své spolužáky opustíš. Vytvoř tedy podobné odznaky, které si můžeš připevnit na tričko nebo bundu, a vyjádříš tím svůj vztah k těm, kdo ti jsou nejbližší.

- Na hodně tuhý papír nebo na víčko od kompotu nakresli pro věrné přátele veselé i vážné výzvy. Třeba použiješ i náměty z připojených obrázků a další tě už napadnou samy. Odznaky rozdej na konci roku na památku nejmilejším spolužákům.

